

LOGO PREGONER

de Tivenys

Més que una cursa de les dones

El fet que Tivenys haja estat la seu de la cinquena edició de la Cursa de la Dona de les Terres de l'Ebre no només ens enorgullix com a poble, va donar color lila al municipi el passat 22 d'octubre i il·lustra una pàgina d'este número del Pregoner, sinó que ens dixa una sèrie de lectures que van des de l'òptica local a la global, però de manera que totes estan interrelacionades en un moment de màxima oportunitat de l'esdeveniment i de màxima reivindicació de l'esport femení a tots els nivells.

Tivenys ha estat el primer municipi de menys de 5.000 habitants de les Terres de l'Ebre que ha albergat la cursa. Això ja vol dir alguna cosa sobre la pretensió sana de situar el poble al centre dels debats socialment i globalment més transcendents. Perquè si bé no podem deixar de banda el caràcter benèfic de la cursa en favor de la lluita contra el càncer i tot el que això implica quant a sensibilització i aportació econòmica a la causa, la Cursa de la Dona de Tivenys ha tingut per força l'accent posat en la dona esportista, local o internacional, amateur o professional, ocasional o persistent, però sobretot dona, disposada a no aguantar ni un greuge més en els àmbits –com el futbolístic– on més enquistat estava el masclisme sociològic.

Pocs mesos després que esclatés la polèmica en el si de la Federació Espanyola de Futbol per l'actuació del seu ja expresident Luis Rubiales, per la seua fatxenderia en una llotja i el seu petó sobtat a la boca de la jugadora Jennifer Hermoso, no només el #seacabó s'ha consolidat com el #metoo espanyol, sinó que la dona en general, tivenysana, catalana o del món, ha trobat en la dona esportista en particular, més enllà del futbol, una de les seues expressions més contundents de legítima reafirmació. I en este context, organitzar una trobada esportiva de dones no és un gest ni innocu ni asèptic. És alguna cosa més que organitzar un esdeveniment de dones fent esport, i que esta transcendència haja recaigut en el poble fins ara més petit d'entre els organitzadors de la Cursa de la Dona, ens quedarà per a sempre a la memòria col·lectiva.

SUMARI

- 4 ■ TIVENYSANS I TIVENYSANES
- 8 ■ GESTIÓ MUNICIPAL
- 16 ■ GRUPS MUNICIPALS
- 17 ■ LO PARER DEL POBLE
- 18 ■ CULTURA
- 24 ■ PER ALS MENUTS
- 25 ■ PASSEM LO RATO
- 26 ■ SOCIETAT
- 37 ■ SALUT

Veïns i veïnes, ens retrobem de nou un en este butlletí ara que ja estem immersos en l'últim trimestre d'un any intens en molts sentits.

Aprofito esta edició per agrair la tasca, el civisme i la participació en les darreres festes majors on, gràcies com sempre a tothom, hem gaudit d'una setmana llarga carregada d'actes i de moments molt especials. Un d'aquests moments va ser la tarde del pregó i de la inauguració del nou espai de gimnàs dintre de les ja batejades instal·lacions municipals Miquel Espinós i Curto. Un acte que ja ens acompanyarà sempre en la memòria i que és la cirereta d'un projecte en clau de poble.

Després d'anys on el paradigma a nivell de polítiques i projectes municipals a nivell d'obra pública va ser el de fer possibles nous equipaments, necessaris i molt esperats en alguns casos, avui ens trobem certament en un altre present que convé posar en valor.

Als pobles menuts, en molts casos, ens resulta complicat poder mantenir les instal·lacions municipals, així i tot i en les dificultats esmentades, garantim el funcionament i el seu manteniment amb els recursos que disposem, entenent que són instal·lacions i equipaments importants per al dia a dia del teixit associatiu del poble i pel conjunt de veïns i veïnes.

Avui, on el gir cap al les polítiques verdes i la transició energètica ha esdevingut una necessitat i els equipaments disponibles requereixen millores en aquest sentit, és, al nostre entendre, el moment de millorar estos equipaments enlloc de fer-ne de nous. Sovint, pot existir la temptació de curta volada de fer realitat una obra nova per poder deixar llegat però, convé reflexionar, optimitzar i fer possible polítiques públiques que s'orientin en la millora de garantir una vida més llarga als equipaments existents.

Això és el que venim fent els darrers anys amb exemples com els tancaments del Recinte Firal, el Casal de la Gent Gran, les instal·lacions esportives i recentment amb l'execució de l'espai del gimnàs, unes instal·lacions referents que avui encara ho són més, millorant-ne la seua eficiència energètica, la seua vida útil i sobretot i més important, convertint-se en un punt de trobada per a poder practicar esport els dotze mesos de l'any.

Us proposo seguir posant en valor el que ja tenim per millorar-ho, pensar en futur i en col·lectiu per fer possible projectes en clau de poble i de passada, us proposo que ho fem recuperant la memòria i dignificant la figura dels nostres. Crec, humilment, que és un bon camí a seguir, que pertoca primer millorar i revitalitzar el que tenim, també des del punt de vista de la memòria, perquè molt sovint, abans de buscar referents a fora, és millor parar i posar la mirada al nostre passat per poder agafar-nos a ells per seguir avançant.

Eladi Galbe Mauri
Alcalde de Tivenys

Tivenys ret homenatge al gran campió Miquel Espinós

Jaume Borja Carles
Pregoner de la Festa Major 2023

Fa unes setmanes, en el transcurs de la Festa Major en honor a Sant Miquel, l'Ajuntament de Tivenys va retre un emotiu homenatge a Miquel Espinós Curto. Més conegut com a Santiago, es va posar en valor la figura del fill d'aquesta població i un dels esportistes més grans que han donat mai les comarques de l'Ebre.

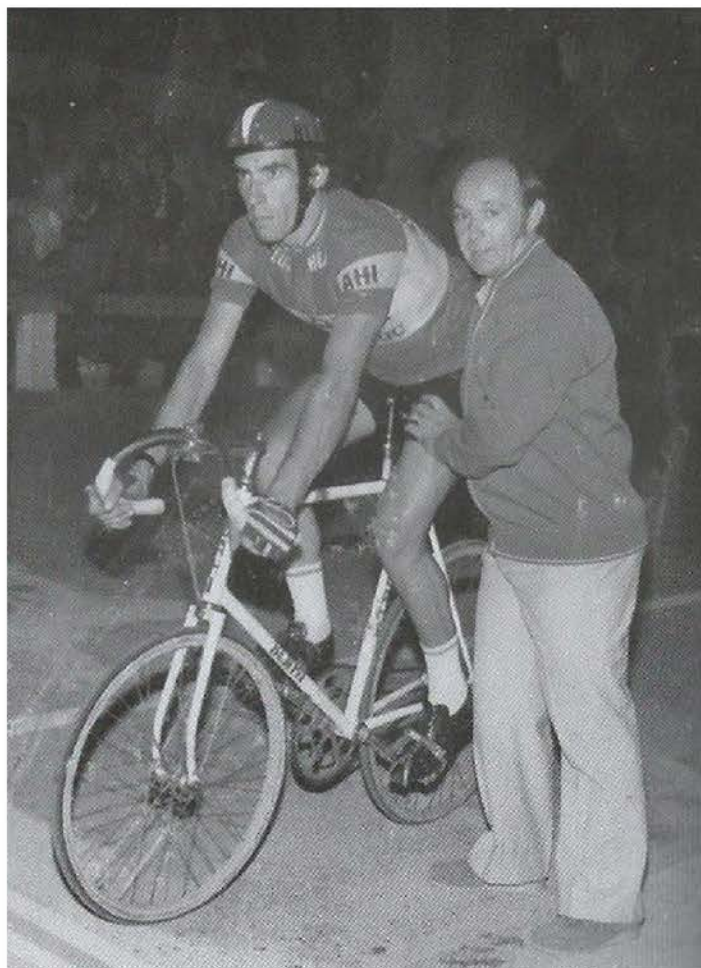
Miquel Espinós Curto va nàixer a Tivenys el 12 de gener de 1947 i després d'uns anys a l'escola del poble, com els altres xiquets de la seua edat, s'inicia al món del ciclisme, pujant i baixant del poble amb bicicleta per treballar al taller de la marca Vespa que hi havia a Tortosa.

El seu primer equip va ser la Penya Ciclista Baix Ebre 'Ja Arribarem' de Tortosa, on va practicar el ciclisme en carretera i va començar a conèixer la modalitat de la pista, destacant en les especialitats de persecució individual i per equips.

A principis dels 60, va disputar i va guanyar moltes curses. En pista, va formar part d'aquell mític equip d'interval·lòdroms de Tortosa, amb membres com Teodoro Muñoz, Puchades, Ciuró, Faustino Vicente, Delacruz, Ortega, Giné, Moreno o Miguel Mas. Un equip que omplia a vesar les grades del velòdrom tortosí.

Després del pas pels equips CIFE i Almogàvers durant el servei militar, l'any 1968 va fitxar pel Picadero Damm de Barcelona. Allà, va fer un salt qualitatiu en la seua carrera esportiva.

Entre 1970 i 1975, és a la pista on obté grans èxits. Va arribar a acumular molts títols de campió d'Espanya, en diverses especialitats, com ara persecució individual, madison, americana i tras-moto. En persecució individual, per exemple, va ser quatre anys seguits Campió d'Espanya: del 1972 al 1975, als Velòdroms de Getxo, Campos (Mallorca) i dos cops a Anoeta (Donostia). D'aquella època, ha ostentat també i durant molts anys, els rècords nacionals en diverses especialitats.

Amb el seleccionador nacional Guillermo Timoner 1972

Fruit d'aquests triomfs, el seleccionador nacional de pista, el mític Guillermo Timoner, el va convocar per participar als Jocs Olímpics de Munic de 1972, en la modalitat de persecució individual.

És el primer esportista ebrenç que aconseguí ser olímpic. Fins llavors, ningú de les nostres terres havia participat en una olimpíada. En aquesta competició, va obtenir el 17è lloc, però si tenim en compte les circumstàncies en què es va produir la seua participació, cal considerar-ho tot un èxit. El velòdrom de Munic era de fusta, mentre que ell només va poder entrenar en velòdroms de ciment com Tortosa o Palma. I un altre fet que va marcar la seua participació va ser que les bicicletes de pista, amb les que va córrer el combinat espanyol, van arribar a Munic el mateix dia que feien les sèries de classificació (sense que les haguessen provat prèviament). Una metodologia totalment rudimentària i molt diferent a la preparació que reben els esportistes actualment.

La persona que més va influir en la carrera esportiva de Miquel Espinós va ser, sense cap mena de dubte, el mític i recentment desaparegut Guillermo Timoner, sis vegades campió del món.

Entrenament de la selecció olímpica 1972

Selecció Nacional de Pista Munich 1972, amb Guillermo Timoner i Felix Suárez

Timoner fa debutar a Miquel Espinós a la selecció espanyola de pista i l'any 1970, propicia el seu fitxatge per a l'equip mallorquí del BLAHI Cremacao. En aquesta època, és quan Timoner també descobreix el potencial d'Espinós en l'especialitat de tras-moto, de la qual ell ha estat el millor de tots els temps. I precisament és en aquesta especialitat, el mig-fons darrere moto estayer, on Espinós aconseguirà els èxits esportius més significatius de la seua carrera, obtenint dos medalles en campionats del món.

Campionat d'Espanya, Mallorca 1973

Campionat del Món, medalla de bronze, Montreal 1974

L'any 1974, a Montreal (Canadà), va aconseguir la medalla de bronze, 3er classificat, darrere l'alemany Jean Breuer i de l'holandès Martin Venix.

L'any 1975, ho va tornar a intentar a Lieja (Bèlgica) i va ser subcampion del món, medalla de plata, darrere l'holandès Minnebo, qui a partir d'aquell any va marcar una època en aquesta especialitat, guanyant cinc mundials seguits.

Recepció del Rei, Madrid 1975

L'última gran fita esportiva d'Espinós va ser l'any 1975, quan va aconseguir la medalla de plata en persecució per equips als Jocs del Mediterrani, disputats a Alger.

Es va retirar el 1976 i el Consell Superior d'Esports d'Espanya li va concedir la Medalla al Mèrit Esportiu. Després, va seguir vinculat al ciclisme com a entrenador del Grup Esportiu Blasco, del Club Ciclista Tivenys i finalment, en la seua darrera etapa, va formar part, com a cicloturista, del Club Ciclista Jesús.

Cal remarcar el seu amor pel poble que el va veure nàixer i que sempre va portar al cor, presumint de ser tivenxà allà on fos.

Portada diari Dicen, medalla de plata, Lieja 1975

L'any 2006, el Club Ciclista Jesús i la P.C. Baix Ebre van retre un gran homenatge a la figura de Miquel Espinós. Va consistir en organitzar el 1er Memorial Miquel Espinós, al velòdrom de Tortosa, amb un enfrontament de pista entre les seleccions nacionals de Catalunya i Euskadi. Va ser un acte multitudinari i les grades es van quedar menudes de tanta gent que va voler assistir al mateix, símptoma inequívoc del carisma i estima que Miquel tenia no només al vostre poble sinó arreu de les Terres de l'Ebre.

Després, en el transcurs de la Trobada Cicloturista per a La Marató de TV3, que cada any organitza el nostre club, hem mantingut el Memorial Miquel Espinós amb un esprint que es du a terme a Coll de Som i amb un acte que té lloc a Tivenys, on recordem tant a Miquel com al també gran esportista i amic Agustí Fons. Aquesta cita compta, cada any, amb el suport de l'EMD de

Jesús i l'Ajuntament de Tivenys. Vull agrair, des d'aquí, el suport que ens ha donat sempre el vostre ajuntament, des del principi d'aquest memorial.

Com diu l'íclit poeta tortosí, Gerard Vergés, "les persones som la memòria". Si no tenim memòria, perdem la nostra essència. En aquest sentit, l'Ajuntament de Tivenys amb un acord de la Corporació Municipal, ha donat oficialment el nom de Miquel Espinós al complex esportiu municipal. Un gest que us honra com a poble, agrait als vostres fills il·lustres.

Enhorabona per aquesta iniciativa i per aquest homenatge tan merescut a l'esportista més gran que ha donat el vostre poble. I també us estic molt agrait per haver-me permès contribuir a recordar i dignificar la figura del meu entrenador i amic per sempre, Miquel Espinós.

Inauguració de les Instal·lacions Esportives Miquel Espinós.

Família de Miquel Espinós al Pregó de Festes Majors 2023.

24

**Gestió hidrocarburs, desembussos
buidat de fosses sèptiques, polit i brillantat
Llimpia de fumerals, perforació de formigons...**

MICN
Manteniments, Canalitzacions i Neteges, SLU
WC'S PORTÀTILS

638 913 409
info@mcnserveis.com
43500 TORTOSA

Resum dels darrers plens municipals

Els següents plens municipals han estat retransmesos en directe per les xarxes socials de l'Ajuntament de Tivenys i es poden veure en diferit al canal de Youtube de l'Ajuntament. També es poden consultar les actes detallades a la seu electrònica de l'Ajuntament de Tivenys.

implicATs
ferm poble!

PLE EXTRAORDINARI DEL 19 DE JULIOL DE 2023

ALCALDIA

1. Expedient per establir la periodicitat de les sessions del ple. Aprovació per unanimitat.
2. Composició de la Comissió Especial de Comptes (legislatura 2023-2027). Aprovació per unanimitat.
3. Sessió organització: règim dedicació i retribucions electes (legislatura 2023-2027) S'aprova per majoria absoluta de 5 vots a favor (ERC) i dos abstencions (PSC).

ÀREA SECRETARIA

4. Donar compte del Decret d'Alcaldia de delegació a les regidories.
5. Donar compte al Ple del nomenament dels Tinents d'Alcalde (Legislatura 2023-2027).

ÀREA INTERVENCIÓ

6. Donar compte al Ple de la liquidació del pressupost de l'exercici 2022.

implicATs
ferm poble!

PLE EXTRAORDINARI DEL 17 D'AGOST DE 2023

ÀREA DE SECRETARIA

1. Aprovació dels dies festius locals de Tivenys 2024. Aprovació per unanimitat.
2. Establiment d'un règim diferenciat en les sessions del Ple quan coincideixi amb les festes patronals de Sant Miquel. Aprovació per unanimitat.
3. Aprovació del projecte d'obres per a la millora de l'eficiència energètica i ampliació del centre d'equipaments culturals (CEC). S'aprova per majoria absoluta de cinc vots a favor (ERC) i una abstenció (PSC).

ÀREA INTERVENCIÓ

4. Modificació de l'ordenança fiscal taxa recollida de residus. S'aprova per majoria absoluta de cinc vots a favor (ERC) i un vot en contra (PSC).

5. Aprovació de despeses d'exercicis anteriors sense consignació (REC - C. 413 I 555). S'aprova per majoria absoluta de cinc vots a favor (ERC) i un vot en contra (PSC).

6. Modificació de crèdit 4/2023: crèdit extraordinari i suplement de crèdit (despeses exercici anterior sense consignació pressupostària). S'aprova per majoria absoluta de cinc vots a favor (ERC) i un vot en contra (PSC).

7. Modificació de crèdit 5/2023: Crèdit extraordinari i suplement de crèdit (despeses sense consignació exercici corrent). S'aprova per majoria absoluta de cinc vots a favor (ERC) i un vot en contra (PSC).

8. Modificació de crèdit 6/2023: Transferència de crèdit entre diferents àrees de despesa. S'aprova per majoria absoluta de cinc vots a favor (ERC) i un vot en contra (PSC).

impliCÀts
fem poble!

PLE ORDINARI DEL 4 D'OCTUBRE DE 2023

ÀREA DE SECRETARIA

1. Aprovar, si s'escau, l'acta 17/06/2023 sessió de constitució de la corporació. Aprovació per unanimitat.

2. Aprovar, si s'escau, l'acta Ple extraordinari 27/06/2023 sorteig membres meses electorals Eleccions Generals. Aprovació per unanimitat.

3. Aprovar, si s'escau, l'acta Ple extraordinari 19/07/2023 sessió organització i cartipàs municipal 2023-2027. Aprovació per unanimitat.

4. Aprovar, si s'escau, l'acta Ple extraordinari 17/08/2023. S'aprova per majoria absoluta de quatre vots a favor (ERC) i una abstenció (PSC).

ÀREA ALCALDIA

5. Aprovació del conveni CENTRE D'ESTUDIS TERRITORI INHÒSPIT. Aprovació per unanimitat.

6. Dació de compte dels decrets de la Presidència del núm. 178 al núm. 474 de 2023.

7. Assumptes extraordinaris per motius d'urgència: Aprovació del projecte de millora de l'eficiència energètica del Centre d'Equipaments Culturals. S'aprova per majoria absoluta de quatre vots a favor (ERC) i una abstenció (PSC).

8. Precs i preguntes. No se'n formulen.

Nova configuració de l'Equip de Govern

En el Ple extraordinari del 19 de juliol, es donava compte del Decret de l'Alcaldia núm. 2023-0000343 de 14/07/2023, on s'efectuaven les delegacions especials als regidors de govern.

En el mateix Ple, també es va donar compte dels nomenaments dels tinents d'alcalde per a la legislatura 2023-2027, a través dels diferents

Decrets d'Alcaldia que nomenaven a la regidora Jana Vicente Marqués com a primera Tinent d'Alcalde i al regidor Jordi Piñol Puig com a segon Tinent D'Alcalde.

Així, l'Equip de Govern quedava organitzat com mostra el següent organigrama.

Cuina tradicional de qualitat,
amb productes de proximitat
i amb tocs innovadors
en un entorn únic.

977 49 62 80

Estrenem gimnàs municipal

Finalitzades les obres de millora de l'eficiència energètica de les piscines municipals i la construcció d'una sala de gimnàs municipal, dissabte 29 de juliol va tenir lloc la jornada de portes obertes de les noves instal·lacions per tal de donar a conèixer l'espai.

Durant el mes d'agost, el gimnàs va oferir el mateix horari que les piscines i les persones que disposaven de l'abonament podien fer-ne ús.

Dissabte 23 de setembre, tenia lloc la inauguració oficial del que a partir d'ara s'anomenaran Instal·lacions Esportives Miquel Espinós, en honor al lloreat ciclista tivenysà.

El gimnàs, que resta pendent de completar l'equipació, prevista per a principis d'any, compta actualment amb gairebé 70 abonats i el seu accés a les instal·lacions es gestiona a través d'un sistema de reconeixement de l'empremta dactilar.

L'horari del gimnàs és de les set del matí a les deu de la nit i el preu de la quota mensual ha estat fins ara de 15€, amb previsió de que s'incrementi el proper any.

Aplicació de noves mesures per la transparència

Des de l'equip de govern de l'Ajuntament de Tivenys i seguint en la línia de millorar la transparència de l'ens municipal, es vol posar en valor que actualment es dona compliment a la obligació de retre informació de manera trimestral a la Plataforma de serveis de contractació pública (PSCP), un portal únic i complet per a la difusió de la informació de l'activitat contractual de tots els òrgans de contractació de Catalunya, constituint una eina que contribueix tant a la transparència i la integritat en l'actuació pública, com a la concurrència i la igualtat de tracte entre empreses.

D'aquesta manera es trasllada i dona compliment d'aquesta informació a la Generalitat de Catalunya i es segueix millorant els canals de comunicació i gestió interna entre les dos administracions.

Almàssera BELCAR, C.B.

Molí de Sorra
BELTRAN CARLES
Oli de Tivenys

Horta Assut, 4	977 496 100
TIVENYS	649 171 312

L'Ajuntament de Tivenys desisteix d'acollir-se al pla de llars d'infants rurals davant la falta de consens amb el Consell Escolar

El juliol de 2016, el Departament d'Ensenyament iniciava el Pla experimental del primer cicle d'educació infantil en escoles rurals, possibilitant la implantació d'estos ensenyaments en determinades escoles rurals de municipis de fins a 3.000 habitants, a iniciativa dels ajuntaments implicats i amb la seua col·laboració, en el que s'hi acollien pobles com Benifallet, Ginestar o Paüls entre altres.

Este Pla experimental es va compartir amb la Taula d'Escoles Rurals, amb el Secretariat de l'Escola Rural i amb els Moviments de Renovació Pedagògica. Considerant haver assolit amb èxit esta experiència, la Generalitat apostava per consolidar-la com un mitjà de col·laboració amb l'administració local.

Així, amb l'ORDRE EDU/67/2020, de 26 de maig, s'establia el procediment d'implantació dels ensenyaments de primer cicle d'educació infantil a les escoles rurals. Amb esta, es preten garantir l'oferta educativa en el primer cicle de l'educació infantil en municipis amb baixa densitat de població, amb un nombre d'infants d'entre un i tres anys molt reduït, on no resulta sostenible el manteniment o la creació d'una llar d'infants.

Actualment, a la Llar d'Infants de Tivenys hi assisteixen 9 alumnes d'1 a 3 anys i cap alumne menor d'un any i hi consten períodes dels darrers anys en que hi han assistit menys de 5 alumnes. Per tal de mantenir el servei, l'ens disposa d'una mestra d'educació infantil i una tècnica especialista d'educació infantil (TEEI) com a personal laboral de l'Ajuntament. S'estima que el cost anual del manteniment de la llar que l'Ajuntament es podria estalviar amb l'adhesió és d'uns 60.000€.

Segons fonts dels Serveis Territorials del Departament d'Educació, la implantació del primer cicle d'educació infantil a l'escola suposaria per a l'Ajuntament un cost de 5000€ anuals i l'adequació de l'espai de manera que quedi integrat a l'escola, que en este cas suposaria unes reformes mínimes, ja que la llar ja es troba annexa a l'escola.

El Departament d'Educació es faria càrrec de dotar el centre, d'acord amb la normativa reguladora, dels professionals per impartir el primer cicle de l'educació infantil, així com vetllar perquè el centre adapti, quan correspongui, l'horari habitual del centre i els serveis escolars

que presti a les necessitats dels alumnes de primer cicle d'educació infantil.

El nombre màxim per grup d'infants d'entre un i tres anys s'estableix en 13, amb el benentès que amb un nombre de 9 o més infants ja formen un sol grup. Quan el nombre d'infants sigui menor a 9, els infants es podran incorporar al grup de segon cicle i el Departament assignarà un/a TEEI.

L'equip directiu de l'escola assumiria també la direcció del primer cicle d'educació infantil i, pel que fa a la plantilla, un cop determinat el nombre total de dotacions de mestres de la ZER, correspondria a la direcció de la ZER assignar a cada escola el nombre de llocs de treball i la seva especialitat docent i el nombre de docents itinerants.

Els infants del primer cicle d'educació infantil passarien a ser alumnes de l'escola rural a tots els efectes: horari i calendari escolar, activitats pròpies de l'escola o ZER, servei de menjador (amb les adaptacions d'horaris necessàries), etc.

L'AMPA de l'escola la Pineda es posiciona en contra d'aquesta iniciativa per les raons que exposa en l'article que publica en esta mateixa edició. La direcció de l'Escola també es mostra contrària a l'adhesió.

L'equip de govern insisteix en subratllar que **“en cap cas s'ha plantejat el tancament de la llar d'infants del poble, com s'ha comentat en alguns entorns, sinó el traspàs de la gestió d'esta al Departament d'Educació de la Generalitat”** i, alhora, lamenta no haver pogut tirar endavant la iniciativa donada la falta de consens amb el Consell Escolar.

Tanmateix, a continuació adjuntem de forma íntegra el comunicat oficial que l'Ajuntament de Tivenys ha fet arribar a este butlletí.

COMUNICAT REFERENT A L'ESTUDI D'ADHESIÓ AL PROJECTE DE LLARS D'INFANTS RURALS DEL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ DE LA GENERALITAT

La Generalitat preveu que tots els pobles amb menys de 2.500 habitants que ho sol·licitin, es puguin adherir al projecte de llars d'infants rurals implementat pel Departament d'Educació, el qual, bàsicament, implica que la llar d'infants passaria a gestionar-se des del Departament i s'adheriria a l'escola La Pineda mantenint l'espai actual.

L'estudi es duu a terme perquè l'Ajuntament de Tivenys es troba en una delicada situació financera on no pot fer front a tots els costos que genera amb els ingressos que percep. Fet, entre altres, que ens ha portat a aprobar un pla de sanejament financer per primera vegada en la història del nostre poble i a prendre decisions estructurals per tal d'anar revertint aquesta situació, anteposant sempre l'interès col·lectiu als interessos individuals i amb la responsabilitat de buscar solucions permanents i a llarg termini.

A continuació, us detallem les principals diferències entre el projecte de llars d'infants rurals, al qual s'hi troben adherits la majoria de municipis de menys de 2500 habitants de les Terres de l'Ebre, i el model actual:

- Actualment, podem acollir als infants de 0 a 3 anys. Amb la llar rural s'acollirien alumnes d'1 a 3 anys. En l'actualitat no assisteix cap infant menor d'un any a la llar, amb previsió que el nou any n'hi assisteixin 2, i des del curs 2017/2018 al curs actual han assistit una mitja de 1.85 alumnes menors d'un any. Amb tot, l'Ajuntament estava disposat a buscar una alternativa municipal per cobrir l'acolliment als infants de 0 a 1 anys que ho necessitessin.
- La quota mensual pública per a les famílies en el projecte de llar rural és de 118 €. Actualment la quota mensual és de 125€. Al no acollir-nos al projecte, molt possiblement i totalment a desgrat, haurem d'incrementar les quotes mensuals a les famílies per tal de millorar la sostenibilitat del servei.
- Actualment, la llar disposa de servei de carmanyola. Amb la llar rural passaríem a tenir el servei de càtering del menjador escolar.
- L'horari i calendari del servei amb el nou projecte seria l'escolar, que ve marcat des del Departament. L'horari de l'actual llar municipal és de mitja hora més diària que el de l'escola. L'Ajuntament estava disposat a complementar l'horari i les vacances de la llar rural amb serveis municipals d'acollida i de lleure.
- Amb la implantació de la llar rural, l'Ajuntament hauria d'assumir un cost de 5000€, a més del manteniment de les instal·lacions i serveis que ja assumeix actualment. L'adhesió al projecte de llar rural hauria suposat un estalvi de més de 60.000€ anuals.
- Ara per ara, quan una treballadora de la llar no pot acudir al seu lloc de treball, l'Ajuntament ha de suplir estes absències amb personal d'altres llocs de treball del propi Ajuntament, sense capacitació i formació al respecte i deixant vacant el seu lloc habitual, fet que ha generat malestar en alguna ocasió entre les famílies usuàries. En el cas de les llars d'infants rurals, el Departament d'Educació és qui proporciona el personal i supleix aquestes baixes amb personal qualificat de la seva borsa de treball. Tanmateix, això suposa haver de renunciar al personal actual ja que no ha estat assignat des del Departament.

A hores d'ara, tenim uns índexs de natalitat que van a la baixa i si no ens adherim ara al projecte de llars d'infants rurals, no sabem si hi tindrem accés en un futur. Revisant els darrers anys, ens trobem amb períodes en que s'ha sostingut la llar amb menys de 5 infants, amb el desequilibri econòmic que això suposa, donat que els costos són els mateixos que amb 15 alumnes, que és la capacitat màxima de la llar. Potser, malauradament, algun dia no hi hagi infants suficients i s'hagi de plantejar, aquest cop sí, el tancament de la llar municipal. A més, amb la llar rural, els alumnes computen a la totalitat dels alumnes de l'escola, sent beneficiós per mantenir també l'escola i garantir la continuïtat de la llar en un futur.

La implantació del projecte de llars rurals és una decisió que depèn del Consell Escolar, el qual està representat per l'Ajuntament de Tivenys, la direcció del centre La Pineda i l'AMPA de l'escola La Pineda, i cal que sigui aprovat per les parts per poder-se dur a terme. Davant la negativa de l'AMPA i de la direcció de l'escola, l'Ajuntament desestima l'adhesió.

Tanmateix, la decisió d'adhesió no era irreversible i sempre es podia haver tornat al model de llar municipal actual.

Equip de Govern de l'Ajuntament de Tivenys

L'Ajuntament de Tivenys, beneficiari de diverses subvencions de la Diputació

Des de l'Ajuntament de Tivenys, s'han fet diverses sol·licituds d'ajuts i subvencions per tal de fer front a les despeses de l'ens.

Així mateix, l'Ajuntament informa que, per primera vegada i en pro de la transparència, la concessió de les subvencions es publicada per diferents vies.

A continuació llistem la relació de les darreres subvencions resoltes favorablement:

- Millora de la climatització de l'escola la Pineda.
Pressupost Elegible: 58.396,57 euros.
Import concedit: 46.485,00 euros.

- Plagues urbanes i gestió animals domèstics.
Pressupost Elegible: 4.154,45 euros.
Import concedit: 3.488,51 euros.

- Gestió de residus.
Pressupost Elegible: 18.092,96 euros.
Import concedit: 9.691,00 euros.

- Reposició d'un tram, sanejament del carrer Valleta.
Pressupost elegible: 34.017,93 euros.
Import concedit: 32.317,03 euros.

- Reposició de tendals al Recinte Firal
Pressupost elegible: 24.139,51 euros.
Import concedit: 22.932,53 euros.

El perquè de l'augment de la taxa d'escombreries

enguany ha entrat en vigor la nova llei 7/2022 de residus de sòl contaminat per a una economia circular, que determina que els ajuntaments han de repercutir el cost del servei de recollida i de gestió dels residus sobre la taxa d'escombreries.

Així, poblacions com Tortosa, La Ràpita, Alcanar, Santa Barbarà i Tivenys, entre altres, es veuen obligades a augmentar en diferent mesura la taxa d'escombreries per tal que no resulti tan deficitària.

El Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, determina l'obligatorietat d'elaborar informes tecnicoeconòmics per tal d'establir els imports de les taxes. L'Ajuntament de Tivenys, va encarregar aquest estudi de costos a la Diputació de Tarragona.

Tal com informa l'estudi de costos realitzat per l'Àrea d'assessorament econòmic i fiscal als ens locals del SAM-Diputació de Tarragona, a Tivenys, en el quadrienni 2019-2022, el servei presenta uns ingressos de 175.079 € i un cost de 332.347 €, amb la qual cosa, la cobertura del servei es situa en el 52,68%, assumint la resta del finançament el propi Ajuntament.

Per arribar a cobrir el 100% del cost econòmic de la recollida d'escombreries, la Corporació hauria d'augmentar, en termes percentuals, fins a un 89,82 % les tarifes actuals, cosa que representaria en termes absoluts anuals un augment dels ingressos per import aproximat de 157.268€.

Això significa un cost per habitatge que passa de 66,08 € anuals a 125,44 €, que es cobraran en dos pagaments tal com es venia fent fins ara. L'augment serà efectiu a partir del 2024.

ACTUACIONS EN L'ESPAI PÚBLIC

Instal·lació de més vigues i xarxes protectores (60 metres més) per minimitzar els desprendiments a la zona coneguda com "la curva de Barrugat", punt quilomètric 7,5 de la T-301.

Obres executades per la Diputació de Tarragona.

Obres de millora i manteniment del camp municipal de la Valleta, amb la incorporació de sauló i amb les posteriors tasques de compactació i anivellament.

Portades a terme per l'empresa Transformacions Romeu.

Obres de millora i manteniment als següents camins:

- Camí de la Vall Llarga: amb un import de 914,29€, finançat per la Generalitat de Catalunya amb la Gestió Forestal Sostenible.
- Camí de l'Argila: amb un import de 2.618€ i finançat per la Diputació de Tarragona.

Portades a terme per l'empresa Transformacions Romeu.

Tasques de manteniment per tal de restablir la normalitat als següents camins municipals:

- Camí d'Aiguaviuola
- Camí de Majons/Lloas
- Camí de la Murta
- Camí de la Tossa
- Camí de l'Estany
- Camí de Coll de Garrofer
- Camins de Valljardina

Portades a terme per l'empresa Transformacions Romeu.

Tasques de neteja i obertura de línies de defensa contra els incendis forestals a la zona de Coll de Som.

Tasques realitzades per l'empresa Gil Forestal i que són finançades per:

- Generalitat de Catalunya amb 26.092,73€.
- Diputació de Tarragona amb 14.250€.
- Línea de subvencions de la gestió forestal sostenible.

Amb aquestes tasques es dona continuïtat al treball fet des de la regidoria de camins i entorn natural amb l'objectiu de tirar endavant projectes de neteja, manteniment i prevenció d'incendis forestals.

Tasques de sega dels vorals de camins municipals:

- Pujada i interseccions de Les Planes.
- Camí dels Masos
- Camí de la vora del riu.

Realitzades per la regidoria d'urbanisme, transició energètica i entorn rural.

100 DIES DE GOVERNANÇA

Els primers 100 dies d'un mandat sempre són un bon moment per parar i visualitzar el camí fet fins ara. Vivim en una societat on els anàlisis, l'autoexigència i la responsabilitat són premisses bàsiques en qualsevol projecte col·lectiu.

Passats estos 100 dies, podem afirmar que el treball, el projecte i els objectius segueixen el seu rumb. Hem pogut constatar com s'han fet realitat projectes com la inauguració del nou gimnàs municipal en el si de les batejades recentment instal·lacions Miquel Espinós i Curto, hem pogut gaudir de l'inici de la nova temporada de la UE Tivenys amb millores importants en les mateixes instal·lacions del camp de la Valleta, la posada en funcionament d'un projecte tant important i necessari com la nova Depuradora, la consolidació de projectes com el camp de treball, els cursos adreçats a gent gran per la Creu Roja o l'agenda d'estiu, entre altres, són exemples de la feina feta en les diferents regidories.

100 dies intensos que exemplifiquen el rumb del projecte municipal que el passat 23 de maig es va consolidar i va eixamplar la base i la confiança d'un poble que vol caminar cap al futur de la mà d'un projecte transversal, de progrés i transformador, alhora que responsable i transparent.

Tota esta feina està feta amb un pla de sanejament vigent i amb una realitat econòmica complicada que ens emplaça a seguir treballant amb altres administracions, a ser imaginatius i a buscar recursos econòmics constantment.

Seguirem amb el treball i la política constructiva per bandera, fugint del soroll i les polítiques negatives i sempre buscant el millor per Tivenys. Creiem en la política feta per a tothom i per fer-nos créixer com a poble.

Des del PSC Tivenys us volem fer arribar la nostra opinió de l'actualitat del nostre municipi.

Amb el nou ajuntament ja assentat podem començar a veure els moviments que no van voler efectuar abans de les eleccions per por de perdre suports. Les retallades és i serà el nou tarannà d'aquest ajuntament, apujant taxes i retirant serveis.

Amb l'excusa de què no hi ha un duro, podem veure com cada dia l'estisora està més afilada. Només cal anar a les piscines municipals on, a pesar d'haver invertit amb un gimnàs, cada any s'inhabilita una dutxa per no reparar-la o afegeixen funcions al socorrista, ara ha de vendre les entrades, amb el que suposa. També es pot comprovar aquesta deixadesa mirant l'estat del parc infantil o els oficis. Què passarà quan el gimnàs necessiti manteniment?

Amb la idea d'una empresa privada, sempre mirant pels beneficis. Han pujat les escombraries a quasi el doble. De 66 a 125 €, ens trobem actualment a l'altura de Tortosa, però sense els mateixos serveis. El dia de Sant Miquel, 25 € per un plat de bou amb una orquestra que no estava a l'altura del patró. Sense parlar del vermut de la gent gran... Donem gràcies als patrocinadors per donar suport, però no per aquest motiu s'han d'endur les responsabilitats d'una mala gestió.

Suposem que amb la mateixa idea que és deficitari justificaran el traspàs de la llar a ensenyament. Deixant sense servei als més petits i tancant tot l'estiu. I com sempre ho faran amb la supremacia i prepotència que els caracteritza sense consultar les parts implicades abans de prendre una decisió d'aquesta envergadura. I la transparència? Potser està a la promesa preelectoral de regularització dels llocs de treball i ara despediran a dues treballadores amb més de 10 anys d'experiència.

LO GIMNÀS MUNICIPAL, UN GRAN ENCERT!

L'actual govern del poble haurà fet coses més o menys encertades i està clar que mai plou a gust de tothom, però el que per mi està clar, és que amb la construcció del gimnàs l'ha encertat de ple: No només es treu partit d'una infraestructura que va costar molts de diners i que només s'utilitzava dos mesos a l'any, sinó que ha dotat al poble d'un espai que fomenta l'exercici físic entre persones que no es plantejaven apuntar-se a un gimnàs a Tortosa, però que ara sí que hi van; més de 60 persones abonades, de diferents edats, en un poble tan menut és, es mire per on es mire, un gran èxit.

Valorar també, i molt, que el gimnàs funciona també com un espai social on gent ben diversa del poble (per edat o altres condicions) s'acaba relacionant. Si ara ja és un espai de trobada, no dubteu que a l'hivern encara ho serà més!

Que hi ha algunes disfuncions com que ara no va l'aigua calenta, ara algú no deixa les peses al lloc, ara algú ha entrat amb terra a les vambes, ara el porter automàtic falla... Sí, però què estos petits inconvenients no passen a les vostres cases? Què no és evident que les coses que s'utilitzen es desgasten?

Primera, no deixem que petites xorrades no ens deixin veure grans avantatges, i segona, no siguem tant simples de creure que tots els mals del món són culpa de l'equip de govern que, en este cas, l'han encertat de ple!!!

Ara, a posar-mos en forma, a seguir disfrutant del gimnàs, del bon rotllo que hi ha i a esperar el nou equipament que es comenta que hi haurà!

Qui desfà el fet, no fa res ben fet, o sí...

Anònim

PER PARTICIPAR EN AQUESTA SECCIÓ:

- Envia un correu amb la teva opinió a lopregonerdetivenys@gmail.com
- Cal adjuntar: nom o pseudònim i títol.
- A l'assumpte del correu: LO PARER DEL POBLE
- Termini per participar en la pròxima edició: divendres 16 de febrer del 2024.

LA LLAR D'INFANTS MUNICIPAL O PÚBLICA

Últimament es comenta pel poble el tema de que l'ajuntament voldria que la llar d'infants passe de ser municipal a ser de la Generalitat, que es veu que suposaria un gran estalvi per al poble, i que l'AMPA s'hi ha posat de cul.

He estat consultant a internet la informació que hi ha sobre el tema i a mi, tenint en compte les condicions del nostre poble, em sembla una bona oportunitat per assegurar la continuïtat de la llar, que sembla que és prou deficitària (mantenir unes instal·lacions i 2 treballadores per a 5 o 6 alumnes).

Com a persona sòcia del l'AMPA, i tractant-se d'un tema tan transcendental a nivell del poble, m'hauria agradat que l'AMPA informés a tots els seus socis i hagués donat peu a un debat obert abans de posar-se en contra d'esta iniciativa. No sé si són conscients de la magnitud de la decisió i de la responsabilitat que implica, no només en este moment, sinó de cara al futur. Esta junta de l'AMPA que tenim ara és temporal i la decisió que s'ha de prendre és una decisió que afecta a llarg termini a tot el poble, així que haurien d'intentar representar al màxim número de persones possible. Es comenta que estaven molestos amb l'ajuntament per no haver-los informat abans (quan no són ells els que han de decidir els tempos en que un ajuntament informa de les seues iniciatives) però ells directament no han informat quan sembla que ja han pres una decisió.

No sé el pes que una junta passatgera pugue tenir a l'hora de la decisió final que afecta tot un poble però, si finalment no es pot tirar endavant esta iniciativa per la negativa de l'AMPA, serà una verdadera llàstima per al conjunt del poble.

Anònim

JC
AGÈNCIA DE REFERÈNCIA
JOSEP VICENTE MARTÍ
AGENT IMMOBILIARI DE CATALUNYA 4550

C/ Màrtirs de 1640 n.º 2 baixos
43500 Tortosa
tel: 977 443 502
mòb: 617 740 699

info@jcimmobiliaria.com
www.jcimmobiliaria.cat
@jcimmobiliaria
@jcimmobiliariatortosa

SERVEIS

- Assessorament i gestió integral de venda i lloguer d'immobles
- Estudi i tramitació d'hipoteques
- Reparacions i manteniment de propietats
- Tramitació de cèdules i certificats energètics

Agent col·laborador: HIPOGESIDERIA, HAYA, aliseda, Solvia, Anticipa, ALTAMIRA, intrum

ELECTRO Cop
INSTAL·LACIONS I MANTENIMENTS

Instal·lacions i reparacions elèctriques, d'aigua, de calefacció, aire condicionat i manteniment elèctric industrial.

C/ Valleta, 6 43511 Tivenys 639 36 28 05

Els aprofitaments històrics a les muntanyes de Tivenys

Àlex Curto Nácher

Tivenys, i els pobles que envolten les Serres de Cardó i del Boix, han estat fins als anys 70 del segle passat pobles eminentment agrícoles i ramaders, tot i que Tivenys, per la seva situació al costat del riu, ha tingut altres activitats molt importants com la pesca i la ceràmica.

Aquesta activitat agrícola la podem apreciar en l'entorn que ens han deixat els avantpassats: marges de pedra, cocons, fornets, xavalls, corrals, etc. És un patrimoni impressionant, de moltes generacions i de molt de treball.

Lligat a la vida del món rural, hi havia una sèrie d'activitats relacionades en l'aprofitament de les coses o productes que "lo monte" donava. En l'àmbit tècnic se'n diuen aprofitaments forestals no fustaners, és a dir, tot el que és pot treure del bosc i no és fusta. Aquí hi podem trobar des de les pastures que s'aprofiten pels ramats, les resines, els bolets, tòfones, herbes remeieres, fruites del bosc, plantes aromàtiques, etc. I com a exemple actual trobaríem l'extracció de branques de mata que algunes cultures valoren molt.

A Tivenys, les activitats que es feien sempre anaven relacionades amb tot allò que els podia subministrar el medi natural, tant per consum propi com per vendre a tercers i treure'n un benefici. La majoria de famílies s'albitraven del que els donava la terra, no només dels productes agrícoles i ramaders (que eren d'on treien els recursos per viure), sinó d'altres productes que eren utilitzats en la seva vida quotidiana i també sortien de la natura.

Per a la majoria de gent eren activitats que es feien esporàdicament quan tenien alguna necessitat, però hi havia persones que s'hi dedicaven en més intensitat. D'aquestes activitats, les més significatives eren les de malesers, carboners, palmerols, resinadors, la de fer carrotxa...tot i que n'hi havia d'altres.

Normalment les famílies que feien aquestes feines eren humils, sense gaires terres ni ramats, cosa que els proporcionava un modus vivendi per tirar endavant. Tot i així, algunes famílies amb més propietats també s'hi dedicaven en èpoques que no tenien molta feina.

La feina de maleser era més important del que podria semblar a Tivenys. Hi va haver un moment que hi havia 18 forns de ceràmica en funcionament, entre els de rajoles i altres peces per a la construcció i les cantereries, i 4 forns de pa, i tots necessitaven malesa i llenya, ara en diem biomassa, per fer funcionar els forns. Es necessitava malesa perquè feia més flama i així s'aconseguien més temperatura que amb la llenya. De fet, per coure la ceràmica es necessiten altes temperatures durant varies hores. La malesa es disposava en gavells, i aquests es carregaven a la sària dels matxos, la malesa no es pagava per pes, sinó per gavells, per això els forns tenien calculat aproximadament els gavells que necessitaven per fer la cuita, i per tant els malesers mes valents i que feien els gavells més grans eren els mes buscats, perquè si quan tenies el forn en plena cocció et faltaven gavells, havies d'anar a buscar-ne ràpid a qui en tingués, i et sortia mes car. Pel que m'han explicat, aquests malesers carregaven molt les sàries dels matxos per aprofitar el viatge i des de lluny semblaven rovellons en moviment. Aquesta activitat va comportar que les zones mes properes al poble, fins al peu de les serres, estiguessin nets de malesa, i quan tots els forns funcionaven alhora i escassejava la malesa havien d'anar mes lluny a buscar-la.

Forn d'obra de l'Illa

Els carboners també utilitzaven matolls gruixuts i fusta per fer carbó, aquí és necessitava llenya i era important la matèria prima perquè el producte final fos de bona qualitat. Normalment buscaven una ubicació per implantar la carbonera i que la fusta estigués a la vora. El procés de fer una carbonera era delicat i els carboners s'estaven durant tot el procés a la vora, de vegades la família sencera s'establí al costat de la carbonera fins que acabava tot el procés. Si podien triaven la fusta però feien carbó del que tenien a l'abast, fins i tot de les arrels d'alguns matolls que donaven un carbó de bona qualitat.

Família Manich García (casa el Pare Sant) a la carbonera de Capafons, als anys 50

Els palmerols eren similars als malesers: feien tantes paumes com podien carregar i, de vegades si el lloc era complicat i no hi podien anar amb el matxo, se les carregaven a l'esquena amb uns volums que semblava impossible que un home pogués arrossegar. Alguns rasquerans pujaven al coll del Boix a peu per fer-ne i marxaven com si fossin una bola de paumes; des de la Serra de Tavernes els veient sovint.

Ja en un context més domèstic, anar a fer paumes era una cosa habitual de totes les famílies, gairebé totes les dones sabien fer un cabàs o altres estris del dia a dia amb Pauma. Es feien les sàries dels matxos, cabassos, ventadors per al foc, cistelles...

Els resinadors eren un altre grups de bosquerols que vivien de la muntanya. Era una activitat menys freqüent, però almenys fins als anys seixanta es van aprofitar les resines de la part alta de la serra. Ja hi ha referències d'aquest aprofitament als segles XVII i XVIII tant a les Serres de Cardó i del Boix com als Ports. Treien la resina o la pega dels pins per fer-ne quitrà, trementina... utilitzaven un forn o clot per fer l'extracció posterior. Els producte final s'utilitzava sobretot per segellar les juntes de les embarcacions de fusta, i en menor mesura es feia servir per altres usos: ho van utilitzar al retaule de l'altar de Sant Ruf de la catedral de Tortosa per fer els vernissos de les colradures d'or i plata que el revesteixen, també ho feien servir els pastors per

curar ferides d'animals, els sabaters per apegar les soles de les sabates, etc. Si vas per la part alta de la serra, és habitual trobar-te pins vells amb la marca de que van ser resinats. No en queden gaires degut als incendis recurrents que han patit aquestes serres.

Forn de pega o quitrà.

Pi resinat.

En alguna època també es va aprofitar l'escorça dels pins. A Tivenys hi diem carrotxa. L'extracció s'havia de fer en cura per no matar l'arbre. De la carrotxa se'n treien substàncies semblants a la resina i s'utilitzaven per fabricar tints que es feien servir en les adoberies de pell i també per tenyir les xarxes de pesca per que duressin més, els pescadors les tenyien dos o tres cops a l'any. Les persones que feien carrotxa ho tenien com un complement, i solien fer-ne els dies o èpoques que no tenien altres tasques, quan en tenien prou d'acumulada venien els comerciants de fora i se l'emportaven.

Hi havia més aprofitament de petites coses: espart, canyes per fer canyissos, herbes per curar malalties de persones i animals, fruites del bosc comestibles, rovellons (quan se'n trobaven molts els que vivien per les serres baixaven a vendre'n al poble) i un grapat de coses més que feien que la relació de les persones i la natura fos constant.

Avui, a Tivenys no queda ningú que visqui directa o indirectament de la muntanya. L'últim pastor en actiu, lo Murtero, es va jubilar fa uns anys. Veurem si algun jove vol agafar el relleu, sembla que algun candidat tenim.

I una reflexió final sobre la vida d'aquella gent i l'actual: les generacions que ens han precedit pràcticament no generaven residus, no llençaven res, no desaprotaven res, s'autoregulaven amb l'ús dels recursos per no quedar-se sense. Les figures madures s'assecaven i es guardaven per tot l'any, les restes orgàniques anaven al femer i servien com adob, el que caçaven s'ho menjaven, les espècies cinegètiques no és caçaven en època de cria per no perjudicar la població i poder caçar l'any següent. En definitiva, gestionaven bé l'entorn sense adonar-se'n. La sostenibilitat i l'economia circular que avui es pregona com l'única via per salvar el planeta no l'hem inventat ara, aquella gent ja la practicava.

De la vida dels nostres pares a la dels nostres fills hi ha un abisme pel que fa a la relació amb l'entorn natural. En dos o tres generacions haurem perdut tota aquella saviesa i coneixements que han passat de generació en generació des del neolític i que no sabem si algun dia tornarem a necessitar. Tot i que aquelles feines eren dures i ara tenim molts avenços i comoditats, no hauríem d'oblidar les coses bones del passat.

Alex i la seua filla petita a les Moles (Serra del Boix).

LIBRE ESPORT CANADÓ
LAVANGUARDIA

LLIBRE · SPORT

CANADÓ

AV. GENERALITAT, 5 - Tel. 977 496 123
TIVENYS

OCMP

MOVIMENTS DE TERRES   REFORMES
MANTENIMENTS   CONSTRUCCIÓ   REHABILITACIÓ

Treballem amb diverses àrees de treball i ens caracteritzem per l'ètica, la integritat i l'honestetat en tots els nostres projectes

Contacta'ns:
659 899 058

Nous descobriments al jaciment protohistòric de l'Assut

El grup de recerca Seminari de Protohistòria i Arqueologia (GRESEPIA), del Departament d'Història i Història de l'Art de la Universitat Rovira i Virgili, va tornar aquest estiu al jaciment protohistòric de l'Assut (Tivenys, Baix Ebre) per continuar les intervencions arqueològiques que s'hi porten a terme des de l'any 2000.

Durant les tres setmanes que van durar les excavacions, es va poder localitzar el que podria ser un espai de culte format per dos recintes alineats, situat a l'exterior del poblat, just abans de la porta central del mateix, i un tram de muralla que enllaçaria les torres T4 i T5. L'únic sector que quedava per delimitar perimetralment.

Amb aquests nous descobriments l'assentament ratifica la seva excepcionalitat, essent avui per avui un dels poblats ibèrics més importants de les Terres de l'Ebre.

Tivenys va commemorar la Diada de Catalunya

Esta Diada l'Ajuntament de Tivenys va preparar un acte diferent, i per este motiu els actes institucionals i participatius es van avançar a la tarde nit del dia 10 de setembre.

A les set de la tarda tenia lloc la concentració a la plaça Major per sortir en grup fins al dipòsit de l'aigua, on tindria lloc la hissada de l'estelada i la foto de grup.

La novetat d'enguany va ser la baixada de torxes pel Carrer Cardó fins la plaça Major, acte que va resultar molt vistós i emotiu.

Un cop a la plaça, s'iniciava l'acte institucional amb els parlaments de l'alcalde, Eladi Galbe, i la tinent d'alcalde, Jana Vicente.

Per finalitzar l'acte, l'oboista Xavi Martorell ens va oferir el Cant dels Segadors i la Senyera abans del pica pica que tancava les celebracions de l'11 de setembre.

Les Festes Majors de Sant Miquel es van viure amb una gran participació

Des del 22 de setembre fins a l'1 d'octubre van tenir lloc les festes majors de Tivenys, en honor a Sant Miquel. Enguany teníem un programa, la oortada del qual va dissenyar l'alumnat de primer i segon de l'escola, que, com sempre, venia ben carregat d'actes per a tots els gustos i edats.

Divendres 22 iniciàvem les festes amb l'esperat Correbars, que finalitzava amb la ballada popular de jotes; el sopar de colles, la majoria d'elles al recinte firal; i carpa jove fins ben entrada la matinada.

Dissabte 23 venia ben atapeït, amb el repartiment del panoli i el programa de festes per part d'hereus i pubilles, acompanyats per la Banda de Música de Tivenys i de la Banda de Música de Jesús; el vermut electrònic al Bar Monto; el concurs d'engalanament de carrers, que en esta ocasió va premiar el carrer Sant Jaume; la inauguració de les Instal·lacions Esportives Miquel Espinós i el pregó de festa major, a càrrec de Jaume Borja i la família de Miquel Espinós; i el concert de festa major per part de l'orquestra l'Atalaia. Per la nit, tenia lloc l'esperada presentació d'hereus i pubilles, amb el tradicional ball d'honor, que donava pas a la nit de ball amb l'orquestra Atalaia. Acabat el ball, seguïem amb una altra sessió de carpa jove.

Diumenge 24 ens feia matinar la setena Motorada, on el club Moto-Motor de Tivenys proposava una sortida de 50km per motos de carretera i una concentració de tot tipus de motos amb proves, premis i pica-pica. També diumenge era la diada de la paella, amb premi a la més bona, que en esta ocasió va guanyar Agustí Carcolse. A continuació, la U.E. Tivenys va organitzar els concursos de guinyot i parxís que van guanyar José Piñol i Manolo Estevan, i José Antonio Prieto respectivament, i l'Associació de Joves ens feia gaudir del les proves de colles a la piscina. Acabàvem la jornada amb una ballada popular de jotes al carrer.

Els dies d'entre setmana tenien lloc els actes infantils i familiars, amb la festa de l'escuma de colors al pati de l'escola, el dilluns, amb la col·laboració de l'AMPA; la cursa enigmàtica de la història de festes majors, el dimarts, a través de l'instagram de l'Ajuntament de Tivenys, que van guanyar Glòria, Carles, Maria, Belen i Tamara; l'activitat "Fem esport, fem Barça!", el dimecres, que va organitzar la Penya Barcelonista de Tivenys; i ja dijous, tornàvem als actes nocturns per emprendre el segon cap de setmana, amb el

sopar al carrer, ballada popular de jotes, més proves de colles i carpa jove.

El divendres 29, dia del patró, ens despertava el cercavila de la Banda de Música de Tivenys que acompanyava l'homenatge a la dona més gran del poble, Josefa Curto Piñol, que ja compta amb 100 anys. Seguidament, tenien lloc la missa i processó en honor a Sant Miquel i la festa en homenatge a la gent gran. Per la tarda, gaudíem de la tradicional ofrena a Sant Miquel, seguida de la presentació del cartell dels 250 anys del temple

parroquial per part de la pròpia autora, Pilarín Bayés. A continuació, tenia lloc la ballada de jota de Tivenys per part de pubilles i hereus, el grup la Gandaia i totes les persones que s'hi van voler afegir. A la nit vam poder degustar el magnífic plat de bou que ens van preparar els cuiners i cuineres de Tivenys en el sopar de germanor, al que s'hi van apuntar unes 600 persones. Al mateix recinte, l'Associació de Joves va seguir amb més proves de penyes que ens van fer xalar una estona i, a mitja nit, s'iniciava el segon ball d'honor de pubilles i hereus que donava pas a una altra nit de ball, en aquesta ocasió amb l'orquestra Charlotte. S'acabava la nit amb una nova sessió de carpa jove.

El dia de Sant Benet, dissabte 30, es va disputar durant el matí el torneig de petanca que organitzava l'Associació de la Gent Gran i al migdia tenia lloc la missa i processó en honor Sant Benet. Per la tarda va haver un gran ambient amb la desfilada de carrosses i comparses que representaven la temàtica de l'esport, tal com s'havia proposat des de l'Ajuntament. Tot seguit, teníem el tardeo al recinte firal. Per la nit, s'omplia de nou el recinte amb el sopar teàtic, seguint amb la temàtica de l'esport, que culminava amb més proves de penyes de l'AJT. En acabar, s'iniciava el concert del grup local Tibetium que donava pas a l'actuació del grup X Versions. Una nit més, tancava la festa la carpa jove.

El diumenge dia 1, últim dia de festes, durant el matí, l'Associació de la Gent Gran ens van oferir una baldanada popular, es va realitzar el concurs d'allioli i vam gaudir d'una ballada de sardanes.

INSTAL·LACIONS MUNTATGES

Instal·lacions

EUGENI

**CALEFACCIÓ
GAS, RECS...
AIRE CONDICIONAT**

**ELECTRICITAT
FONTANERIA**

Tel.977 496 112

Capdevila, 64

43511 Tivenys

Per la tarda, va tenir lloc la presentació de la junta i l'equip de la U.E. Tivenys i el partit U.E.Tivenys-Amposta C.F. B, amb la prèvia sacada d'honor de pubilles i hereus i que va finalitzar amb un resultat de 0-5. Una vegada més, l'Associació de Dones ens va oferir el ingo popular i tot seguit, l'AJT va fer entrega dels premis de colles. Després, vam poder berenar amb la musclada que ens van preparar els cuiners i cuineres de Tivenys, tot esperant els focs d'artifici que donarien per acabades les festes.

Durant totes les festes, vam comptar amb un Punt Lila virtual -espai per informar, sensibilitzar i prevenir davant les actituds masclistes i comportaments sexistes- gràcies a l'oferiment de Glòria, Alba i Gisela que van cedir el seu contacte.

Des de l'Ajuntament de Tivenys, es vol donar un fort agraïment a totes les persones col·laboradores i en especial als patrocinadors que van ajudar a sufragar unes festes que,enguany, comptaven amb un pressupost més ajustat degut a l'estat financer de l'ens.

ESCRIU LA INICIAL DE CADA DIBUIX I FORMA QUATRE PARAULES

					
↓	↓	↓	↓	↓	↓
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
					
↓	↓	↓	↓	↓	↓
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
					
↓	↓	↓	↓	↓	↓
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
					
↓	↓	↓	↓	↓	↓
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

FES LA SOPA DE LLETRES

PORC

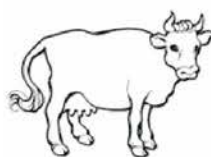

ÀNEC

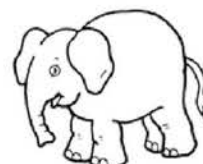
E	L	E	F	A	N	T
P	U	L	L	E	O	A
O	D	D	D	D	N	
R	V	A	C	A	D	E
C	I	G	E	J	L	C
L	A	B	E	C	O	P
I	O	T	V	U	S	A

LLEÓ

VACA

ELEFANT

-VEIG, VEIG...

-QUÈ VEUS?

UNA COSA QUE COMENÇA PER LA LLETRA...

A .....

B .....

C .....

F .....

N .....

O .....

S .....

T .....

Tivenys en la premsa històrica

Barcelona 3 de abril.

Carta de Tivenys del 25 de marzo, á las ocho de la noche, escrita al Fomento, le da la noticia de que el intrépido jefe del tercio móvil de Porrera D. Manuel de Balle acababa de sorprender al cabecilla Basquetas con toda su gente, despues de una marcha forzada de once horas, en medio de una abundante lluvia, y le causó dos muertos, entre ellos un oficial, 16 prisioneros, 2 heridos y cogióles una infinidad de armas de fuego y blancas; que Basquetas escapó solo porque es el mas cobardo de toda su gavilla y echó á huir desde un principio; y que despues de este nuevo golpe que acababa de descargar sobre los rebeldes el jóven y activo Balle puede decirse á boca llena; aqui dió fin la faccion del Priorato.

Diario constitucional de Palma

01/I0/I839

Antigues referències a Tivenys

Pere Company i Fages a “Excursió a Cardó”, el juliol de 1879, escriu:

“Lo mellor modo de anarhi es arribar á Tortosa, d' allí á Tivenys, poblé mesqui mes ab bonica iglesia d' estil neo-romá (y que moltas poblacions d'importancia no la tenen millor), construïda en 1793, Vaig á mencionar de pas, que en lo chor de la meteixa iglesia hi ha un petit magatzém, ó quarto de mals endressos, ahont, entremitj dels útils de la meteixa, cadiras vellas, taulas, fustas, etc., de la rectoria ó de qui siga, hi ha una caixa, que l' obra qui vol, y fins regirant trastos, per ella meteixa's destapa, depositant lo cos mómia, que dihuen era un frare del ex-monastir de Cardó, conservántse tota la pell apergaminada. Se conta d' aquest frare, y s' atribueix á causas sobrenaturals, que á la crema del monestir, fou tirat daltabaix d'una gran timba, y quedà mort, empero sensé, tal com avuy se 'l pot veurer prop del chor de l' iglesia de Tivenys.”

“Contenen ditas montanyas fins á 22 manantials d' ayguas frescas y cristallinas. Una de las tantas, coneguda per lo atipatic nom de «Font de la Ronya», es la que fá acudir constantment en lo temps de calor un centenar de forasters á n' aquell lloch. L'aygua d'eixa font, de qual análisis fet per D. Pau Munner y Soler, faig entrega també gustosament, es una especialitat per los herpes. Jo he presenciat curas maravellosas per lo radicáls y rápidas. La distingueix, també, lo tenir lo color y gust natural, pódentne beurer tothom y sempre. Quant l'actual propietari hage fet lo cami-carreter, que está en projecte, desde Tivenys, y s'hage donat á coneixer més l' aigua medicinal, avuy sapiguda sols per los del país, hi acudirán cada any en major nombre los malats y los curiosos y obtindrán las montanyas de Cardó lo just renom que'ls hi pertoca y que fins ridicul sembla que en algunas edicions de mapas de Catalunya no hi estíguin senyaladas.”

L'estiu 2023 va transcórrer amb una agenda ben plena d'activitats

Començàvem el mes de juliol i començaven les agendes setmanals que confeccionava l'Ajuntament de Tivenys, juntament amb entitats i particulars del poble, i que aniríem gaudint durant els dos mesos d'estiu. Es tractava d'unes agendes d'oci i cultura ben carregades d'activitats i actes de tot tipus.

Com en edicions anteriors, no hi van faltar les activitats per al foment de l'esport i el benestar com les ja tradicionals caminades en grup, les classes d'hipopressius que impartia Núria Curto, les sessions d'aquagim i pilates a la piscina de la mà de Mª José Cañadó, el ioga de Jordi Vidal també a la piscina, les classes de defensa personal que ofería Ivan Sanahuja, els exercicis per millorar la postura corporal per part de Sílvia Cañadó o la proposta de ruta de la pedra seca que ens proposava Territori Inhòspit.

També vam comptar amb les festes i revetlles organitzades per diferents associacions i agrupacions del poble com la festa de la Parròquia, la verbena de les Dones, la festa de Quintos, el tardeo o la Festa Eivissenca dels Joves, la verbena de la Gent Gran i el concert benèfic de Top Cat Ràdio amb l'actuació d'artistes residents al Baix Ebre.

No hi van faltar tallers per a tots els gustos, com el d'empoderament i maquillatge que va organitzar l'Associació de Dones, el de mosaics de vidre que va oferir Núria Romeu, el de personalització d'objectes d'Hajar, el de lettering de Davinia Beltran i el de jota de la Gandaia.

Un any més, l'Associació de Joves va organitzar la Piraguada popular, des de Benifallet a Tivenys, amb dinar i tardeo inclòs per acabar la festa.

Tivenys ens vam tornar a solidaritzar amb l'esclerosi múltiple participant a l'event del Mulla't que organitza el grup de persones voluntàries per l'esclerosi múltiple de Tivenys.

I tampoc hi va faltar la nota literària, amb la presentació del llibre Contacto que ens va oferir la sala cultural Lo Reservat al parc municipal.

Amb tot, un estiu ben ocupat i variat que no va deixar espai per l'avorriment!

Audicions de l'aula de música

El dia 5 de juliol vam gaudir de l'audició de l'aula de música al Parc Municipal.

Els diferents grups de l'aula van donar la cloenda al curs i ens van mostrar els seus avenços amb els saxos, clarinets, flauta i teclat, amb una varietat de cançons i amb el grup instrumental per acabar l'acte.

Esperem que l'aula segueixi creixent i que la música no ens falti!

Classes de català per a nouvingudes

Durant el mes de juliol i amb l'objectiu d'ensenyar la nostra llengua als nouvinguts i nouvingudes i millorar la seua integració al nostre poble, es va reactivar l'activitat d'ensenyar català a les veïnes marroquines de Tivenys, seguint amb el model de Converses i el Voluntariat per la Llengua que es venia fent i apostant per una millor integració a través de conèixer el català.

AMPA de l'escola La Pineda

Segons hem pogut esbrinar pel nostre compte, l'actual ajuntament pretén integrar els infants d'un i dos anys en el que seria una llar d'infants rural. Després de reunir-nos finalment amb l'ajuntament, ho han corroborat. Us expliquem tot seguit quines implicacions opinem que té tot això:

- tots els infants de 0 a 1 anys es quedarien sense llar pública al poble i haurien de buscar alternatives anant a Tortosa.
- que els infants de 0 a 1 marxin del poble perjudica la continuïtat de l'escola, que ara està garantida.
- Pèrdua de benestar per als infants i de conciliació familiar. Ara estan atesos per dues persones en horari de 9h a a17h i que inclou els mesos de Juliol i Agost. En cas que l'ajuntament tiri endavant, els infants estarien atesos per una sola persona en horari de 9h a 13h i de 15h a 16:30h i tan sols fins al Juny. A més, aquesta persona la designaria el departament d'Educació i aniria canviant dificultant l'adaptació dels infants.
- El funcionament del centre es veuria alterat així com el servei de menjador que gestiona l'AMPA, que no podem garantir atendre per logística ni per l'augment de costos.

Per tots aquests motius, i d'altres que no tenim espai per comentar, la junta de l'actual AMPA de l'Escola La Pineda de Tivenys, es posiciona en contra d'aquesta iniciativa i a favor de donar continuïtat a la Llar d'Infants de Tivenys tal com la coneixem.

Demanem a l'ajuntament que renunciï a tirar endavant aquesta iniciativa donats els perjudicis que creiem pot causar a les famílies que ara sí tenen accés a aquest servei i la pèrdua de benestar social que comporta retallar un servei públic tant important. Així mateix, demanem transparència amb les famílies del poble.

Per tot l'exposat anunciem que: en cas que aquesta iniciativa prosperi i havent-ho sotmès a votació interna amb resultat unànim, tots els membres de la junta de l'AMPA renunciarem a final de curs en senyal de protesta, atenent entretant l'associació amb normalitat i complint amb els compromisos que hem adquirit.

Benvinguda Alba!

Com és tradició a la Banda de Música des de fa molts anys, quan algú entra a formar part de l'agrupació, se li fa una rebuda especial. Els membres de la banda van en cercavila fins la casa del nou o la nova membre i aquest/a els espera a la porta per incorporar-se, amb un petit pica pica que sempre és ben rebut. En acabar, el nou o nova membre s'incorpora a la banda i, a ritme d'Amparito Roca, es continua amb la cercavila pels carrers del poble.

Això és el que li va passar a Alba Prades durant les passades festes majors de Tivenys. Alba es va incorporar a la Banda de Música com a nova clarinetista.

Benvinguda a la família musical de la Banda de Música de Tivenys, Alba!

Banda de Música recollint a Alba durant les passades Festes Majors 2023.

El Mulla't 2023

Des del grup de persones voluntàries per l'esclerosi múltiple de Tivenys volem donar les gràcies a totes les persones que van fer possible que el Mulla't de Tivenys fos un èxit un altre cop.

El dia 23 de juliol, amb la venda dels articles del Mulla't i la tómbola d'articles d'anys anteriors, es van recaptar 1288€ per a la Fundació Esclerosi Múltiple.

Gràcies per la vostra solidaritat!

Algunes de les voluntàries per l'esclerosi múltiple venent els articles del Mulla't

Preparats per fer el salt simbòlic del Mulla't

250è aniversari del Temple Parroquial de Tivenys

El passat divendres 29 de setembre, festa de Sant Miquel, Tivenys es va vestir de festa per commemorar la diada del seu patró. Enguany el to de la festa ha estat especial, perquè a la solemne Missa, processó i ofrena de flors i fruits a Sant Miquel s'hi ha sumat l'acte de presentació del cartell del 250è aniversari de la dedicació del temple parroquial, que es complirà, si Déu vol, el 29 de setembre del 2024, d'aquí just a un any.

Durant el temps que ens resta per al dia de l'efemèride celebrarem a Tivenys multitud d'actes, festes, homenatges, concerts, esdeveniments culturals, accions de gràcies i celebracions litúrgiques per a commemorar aquesta data tan assenyalada. Coincidint amb l'inici de l'any litúrgic, el primer diumenge d'Advent, 3 de desembre de 2023, donarem el tret de sortida als actes que se succeiran al llarg dels mesos fins a la fita del dia de l'aniversari i acabant-ho tot plegat en la solemnitat de Crist Rei.

La transcendència de l'esdeveniment ha mogut la Parròquia a cercar persones i entitats d'especial rellevància en el món de la cultura que poguessin intervenir en algun punt de la celebració. En el cas del cartell de l'aniversari, es va creure oportú encarregar-lo a la gran il·lustradora vigatana Pilarín Bayés. Nascuda el 1941, graduada en Belles Arts, des del 1964 ha treballat com a dibuixant en innumerables publicacions de tots els estils, especialment en literatura infantil i juvenil. És reconeguda a tot Catalunya pel seu inconfusible estil de dibuix lluminós, ple de color i dinàmic.

Pilarín Bayés va rebre l'encàrrec del cartell amb molt d'entusiasme; quan els membres de la comissió organitzadora dels actes del 250è vam poder veure el dibuix hi vam reconèixer de seguida els trets que defineixen Tivenys: el riu, l'horta, la seva gent... i al bell mig, presidint-lo, el majestuós temple parroquial i Sant Miquel. Pilarín Bayés va captar l'essència del poble i va situar al centre la protagonista de la festa, la nostra església parroquial.

El dia de Sant Miquel, doncs, vam tenir el goig de comptar amb la presència de Pilarín Bayés al poble de Tivenys. Primer va poder visitar l'església i saludar el nostre rector, Mn. Tomàs Mor, que ha estat qui des del principi ha coordinat els

preparatius de la festa i ha parlat amb ella per a l'elaboració del cartell. Després de signar el llibre commemoratiu i saludar els membres del consell parroquial i de la comissió de l'aniversari va ser rebuda també per l'alcalde del municipi, el Sr. Eladi Galbe a l'ajuntament. El seguici festiu va acompanyar el rector, la il·lustradora, el consistori i les entitats del poble que ofrenaven flors i fruits al patró fins al recinte firal de Tivenys, on es va realitzar primer l'acte de l'Ofrena i després es va presentar el cartell amb els parlaments de Mn. Tomàs Mor, la Pilarín Bayés i l'alcalde Eladi Galbe. Amb un espectacle de llum i pirotècnia es va destapar la tela que cobria el cartell, que va ser rebut pels tivenysans i tivenysanes amb clams i alegria.

Iniciem a Tivenys un any intens, ple d'actes, que culminarà amb la solemnitat del 250è aniversari de la dedicació de l'església de Sant Miquel i Sant Benet el proper 29 de setembre de 2024. Amb agraïment al Senyor i amb la vista al futur, la comunitat de Tivenys celebrarà unida amb vitalitat i força que segueix passant la torxa de l'Evangeli, aquella que un dia els seus avantpassats van rebre i que els va portar a dedicar al Senyor el seu estimat temple parroquial.

Pau Prades

Escola La Pineda

El passat 22 de juny ens vam reunir al C.E.C. per acomiadar els 7 companys i companyes de 6è que acabaven l'escolaritat a la nostra escola, desitjant-los molta sort en la seva nova etapa a l'ESO.

Ara comencem un nou curs amb molta il·lusió, donant la benvinguda a 10 nous alumnes d'infantil i 2 de primària.

Enguany, a l'escola som un total de 54 alumnes, de nacionalitats i cultures diverses, reflex del nostre poble, Tivenys, un poble acollidor i compromès amb la diversitat.

Esperem gaudir d'aquest curs i continuar aprenent i formant-nos com a persones lliures i responsables, en totes les dimensions, tant personals com de relació amb els altres, amb la col·laboració indispensable de les famílies i la comunitat educativa.

Conveni i sorteig de Territori Inhòspit

Tenim el plaer d'explicar-vos en aquesta edició "Lo Pregoner" de dos actuacions dutes a terme els últims mesos.

En primer lloc, donar-vos a conèixer el conveni de col·laboració signat amb l'Ajuntament de Tivenys per impulsar i treballar tot el referent a la cultura popular i preservació del patrimoni arquitectònic rural del nostre terme. Conèixer i fer-ne difusió dels costums i ús d'aquestes a les generacions futures. Crear sinergies de preservació, difusió i promoure la formació en l'àmbit de la construcció de pedra seca.

El segon punt a explicar-vos, és el sorteig que la nostra entitat va realitzar l'últim dia de festes de Sant Miquel. El sorteig de la camiseta tècnica i amb un disseny d'edició limitada el van dur a terme dues mans innocents com es mostra a la fotografia. Per poder prendre part al sorteig s'havia d'entrar al Facebook del Centre d'Estudis i marcar un m'agrada i compartir la publicació. Enhorabona al guanyador d'aquest primer sorteig que ha estat Jordi Piñol Melich.

Esteu pendents de les nostres xarxes socials que pròximament en tindrem un altre al nostre Instagram.

Associació de la Gent Gran de Tivenys

Be, companyes i companys pareix que no hagi de passar o que falta molt de temps però l'estiu més calorós que hem tingut ja ha quedat enrere i ens enfrontem a l'arribada d'un nou trimestre que tancarà aquest any, a l'arribada d'un nou hivern que tots desitgem per a escapar d'aquestes calors, però que no sigui molt fred. Abans de continuar, agrair les obres que per part de l'ajuntament han millorat l'accés al local i que al mateix temps han servit per millorar els serveis (W.C.).

Informar que s'ha realitzat la incorporació de tres vocals a la junta, amb Lourdes Piñol Prades, Miguel Galbe Roig i Angelines Mauri Marques. Hi ha hagut també canvis en els càrrecs de tresorer i vicepresidenta, on entren Miguel i Rosa al lloc d'Atonio i Marc.

Com vam comentar en l'anterior revista s'han dut a terme durant l'estiu tot un seguit d'activitats que ens han ajudat a gaudir d'aquest estiu i entre elles algunes que hem organitzat i hem dut a terme des de l'Associació de la gent gran:

- Sant Joan
- Sopar de la gent gran.
- Acte de l'ofrena
- Organització del concurs de la petanca per al dissabte de festes
- Organització de la baldanada per al diumenge de festes
- Algunes tardes al casal....

No voldríem deixar d'agrair la facilitat i ajuda per part de l'ajuntament en la realització d'aquestes activitats i per suposat la participació, de totes i tots, en tots aquests actes i demanar-vos disculpes si hem tingut algun lapsus que us hagi pogut molestar. Seguim pensant i preparant nous esdeveniments que ens ajudin a gaudir del temps de lleure com per exemple la festa del panellet, i us recordem que hi ha notícies de que el maleït covid torna a estar molt present entre nosaltres i per tant hem de seguir tant com puguem les indicacions que ens donen des de els serveis mèdics del poble.

Moltes gràcies.

Un poble: Tivenys; un patró: Sant Miquel

Quan pensem en la paraula Tivenys ens venen al cap moltes paraules: poble, casa, amics, infància, història, enyor, xafarderia, família, tradicions... Són infinites les definicions que ens poden venir al cap. Però, la que més predomina sempre és casa.

Tivenys és el poble de tots els qui ens sentim d'aquí. És el poble on sempre podem tornar, com si fos casa, sempre que vulguem. Cada any, això es veu plasmat en les Festes de Sant Miquel i enguany, una vegada més, ens hem unit tots a l'uníson reafirmant que els pobles sempre seran els pobles i que només necessitem uns quants actes, uns jocs i una mica de festa per gaudir del nostre patró.

En este sentit, volem donar les gràcies a tots els tivenysans i tivenysanes per haver assistit als actes en què hem contribuït i, sobretot, a les colles per aconseguir un any més que la germanor entre tots natros continuï viva. Estem feliços i contents de continuar participant en les nostres festes, arribant a tots els públics i, sobretot als nostres joves.

Visca Tivenys i visca Sant Miquel!

Associació de Joves de Tivenys

Aprenem i ballem amb la Gandaia per les Festes Majors

Durant aquest últim trimestre, La Gandaia ha participat als actes programats aquest estiu a Tivenys a "L'agenda setmanal". Aquest actes han estat l'organització del "Taller de jota de Tivenys i balls tradicionals amb la Gandaia" que es va celebrar el 29 d'agost al recinte firal i que va gaudir de la presència de gent de diferents edats que hi van participar.

Els dies 18 d'agost i 5 de setembre, la Gandaia va oferir classes per aprendre a ballar la jota de Tivenys a les pubilles i hereus de les festes majors 2023 i a tothom que va voler sumar-s'hi per poder ballar la jota durant les festes majors.

Un any més, dins del marc de la celebració de les festes majors, el dia 29 de setembre, festivitat de Sant Miquel i patró de les festes, La Gandaia va participar a l'ofrena i seguidament va ballar la jota de Tivenys acompanyant les pubilles i hereus en aquest ball al recinte firal.

Durant les festes, també va participar a les "Ballades populars de jotes al carrer" que es van celebrar durant diferents dies, hores i llocs del poble, acompanyats de la Banda de Música de Tivenys.

Societat de Caçadors "Cova Negra"

El passat 12 d'agost de 2023, es van celebrar eleccions a la Junta Directiva de la societat. S'hi van presentar dues candidatures: una encapçalada per Jordi Curto Nàcher i l'altra per Benito Piñol Piñol i el resultat va ser de 31 vots a favor de Jordi i 44 a favor de Benito.

Arran d'aquest fet, s'ha constituït la nova Junta Directiva que us presentem a continuació:

- President: Benito Piñol Piñol
- Vice-president: Robert Rodríguez Barberà
- Secretària: Fàtima Piñol Fons
- Tresorer: Joan Miquel Piñol Barberà
- Vocals: Lluís Piñol Piñol, Daniel Mauri Homedes, Joel Roig Marqués, Josep Piñol Izquierdo

El calendari de dies hàbils de caça per a la temporada 2023-2024, és el següent:

ESPÈCIE	PERÍODE	DIES
Porc senglar	Del 3 de setembre al 31 de març	Dijous, diumenges i festius nacionals
Conill i perdiu	Del 8 d'octubre al 7 de gener	Diumenges i festius nacionals
Tort	Del 8 d'octubre a l'11 de febrer	Dijous, dissabtes, diumenges i festius nacionals

I com no, per acabar, manifestem el nostre rebuig a les noves polítiques "restrictives" sobre la caça i les gosses esportives. Considerem la nova Llei, com a massa restrictiva i que amenaça el manteniment de l'activitat de caça, fet que pot acabar implicant la gestió dels caçadors per reduir la sobre població de senglars, espècie que provoca danys considerables a l'agricultura, un sector que ja es troba prou desfavorit, així com, cada cop hi ha més accidents de trànsit provocats per aquesta espècie.

Restem a la disposició de tots els socis.

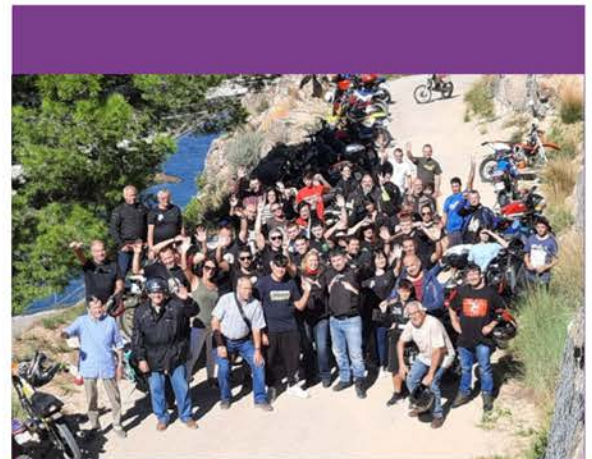

Moto Club Moto-Motor Tivenys

En esta nova edició del Pregoner ens agradaria fer balanç d'este 2023, al qual ja encarem la recta final. Un 2023 ple d'activitats i de bons resultats dels nostres pilots.

Entre d'altres activitats i competicions individuals, els membres del motoclub estem especialment contents amb tres actes: la Moto-Calçotada, esmorzar popular per a tots els socis/es, amb rodada inclosa, la qual va ser un verdader èxit i va comptar amb un ambient fantàstic; la sortida grupal al Parc Motor Pasquet Offroad, que va ser un èxit d'assistència i una bonica experiència, mai abans organitzada pel motoclub; i la recent i ja típica Motorada per les nostres Festes Majors, acte portat a terme conjuntament i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Tivenys, al que hi va haver una gran participació, bon ambient, motos de tot tipus, una sortida d'uns 50km per motos de carretera, regal per la moto més votada pel públic, regal per al pilot que venia de més lluny, pica pica per tothom i enguany, per primera vegada, una prova d'equilibri, on van passar una bona estona tant els pilots com el públic i que va guanyar el pilot local Marc Martí, emportant-se un pernil de premi.

Pel que fa a les competicions, en breu es reprendran les curses després del descans de l'estiu, on el món de la competició es para quasi per complet. Tot i aquesta parada d'estiu, l'últim cap de setmana d'octubre, el nostre pilot Miquel Espinós va disputar una cursa de la famosa "Copa 4 Estaciones" del campionat espanyol, a Astúries, on es va classificar en una molt bona 5a posició per equips, amb l'equip Sherco.

Fem Esport, Fem Barça

La Peña Barcelonista de Tivenys va organitzar la jornada "Fem Esport, Fem Barça", en el marc de la Festa Major de Sant Miquel.

Es tracta d'una iniciativa ja consolidada que consisteix en tornejos combinats de futbol i bàsquet en la modalitat de 3x3, disputats a les instal·lacions del col·legi.

Els tres primers classificats van rebre els pertinents trofeus, a més d'altres obsequis blaugrana.

A més a més el primer classificat fou premiat en entrades per al Museu del FC Barcelona.

Entregaren els premis el vicepresident de la Peña, Joan Martínez, al qual acompanyaven els membres de junta Pere Nàcher i Francesc Piñol Barberà.

La Cursa de la Dona de les Terres de l'Ebre a Tivenys

La Cursa de la Dona de les Terres de l'Ebre és una cursa itinerant que es realitza cada any en un municipi de les Terres de l'Ebre. Coincideix amb la setmana del Dia Mundial del Càncer de Mama i els beneficis de la cursa van destinats a la Lliga Contra el Càncer. És una cursa no competitiva i inclusiva, on hi pot participar tothom.

La cursa es porta a terme amb el suport organitzatiu de l'Ajuntament, la Lliga Contra el Càncer de Tarragona i Terres de l'Ebre, el Club d'Atletisme Terres de l'Ebre i l'Agrupació Territorial de Consells Esportius de les Terres de l'Ebre.

La cinquena edició de la cursa va tenir lloc a Tivenys el passat 22 d'octubre i va comptar amb un total de 458 inscrits, recaptant uns 5000€ en benefici de la Lliga Contra el Càncer.

Amb un recorregut de poc més de 5 kilòmetres, els participants van sortir des del pont del Parc per fer un tomb pels carrers del poble i després arribar fins l'Assut i tornar al Parc.

Una vegada més, Tivenys va mostrar la seva cara més solidària, oferint-se com amfitrió, presentant un bon grapat de persones voluntàries per organitzar l'event i amb el gran nombre de participants del poble.

c/ Capdevila 44 tel. 977 49 60 53 43511 Tivenys
movil. 647 50 11 63

Donem la benvinguda...

Al nou **tivenysà**

Einar Moreno Piñol

fill de Judith i Javier,

que va nàixer el 20-07-2023

Al nou **tivenysà**

Pau Mauri Vicente

fill de Jana i Joan,

que va nàixer el 24-09-2023

Ens acomiadem de...

Jordi Mauri Piñol
nascut el 05/11/1946
ens va deixar el dia 21/03/2023

Concepció Mauri Barberà
nascuda el 22/01/1929
ens va deixar el dia 20/07/2023

Juan Abella Fontanet
nascut el 04/11/1942
ens va deixar el dia 13/08/2023

Manuel Beltrán Piñol
nascut el 24/10/1934
ens va deixar el dia 25/10/2023

Que la terra els sigui lleu.

ENVELLIMENT SALUDABLE

“Saber envellir és la més gran de les savieses i un dels capítols més difícils del gran art de viure”

Henri-Frédéric Amiel (1921-1881), filòsof i escriptor suís

Activitat física per un estil de vida saludable

L'exercici físic té un efecte preventiu, en primer lloc, sobre el desenvolupament de moltes malalties, especialment de les cardiovasculars (la primera causa de mortalitat), però també sobre les limitacions funcionals que una discapacitat adquirida amb l'edat pot provocar sobre la vida diària, que causen situacions de dependència, que fan que la persona necessiti l'ajuda d'una altra per poder fer les activitats quotidianes.

Beneficis de l'exercici

Fer exercici aporta una gran quantitat de beneficis, ja que millora moltes de les habilitats físiques, psíquiques i socials. L'efecte de l'exercici físic se suma al de la resta d'hàbits que determinen l'estil de vida saludable. Així doncs, les persones que s'alimenten de manera saludable, que es mantenen mentalment actives, que prenen moderadament alcohol i que no fumen, si a més fan exercici físic, tindran encara més probabilitats de viure més anys i de fer-ho en millors condicions.

Beneficis específics:

- Millores físiques:
  1. Millora de la condició cardiovascular i respiratòria.
  2. Reforçament de la musculatura i de la densitat òssia. Fer exercici augmenta la força muscular en les persones grans.
  3. Alentiment del procés de disminució de l'equilibri i de la coordinació motora associats a l'edat i, per tant, reducció del risc de patir caigudes.
  4. Millores cognitives: concretament, millora la memòria, l'atenció i la concentració. També disminueix el risc de patir deteriorament cognitiu.
- Millores psicològiques: millora l'estat d'ànim; redueix l'ansietat, la por i la sensació de solitud; augmenta la confiança en un mateix i produeix sensació de benestar. Disminueix els trastorns del son. Permet treballar la superació personal, i conèixer el nostre cos.

- Millores en les relacions socials: facilita les relacions amb altres persones i, per tant, augmenta i millora la nostra xarxa d'amistats i redueix el risc d'aïllament social. Ens ofereix un ampli ventall de possibilitats d'interaccionar amb d'altres tot fent activitats diverses.

Les millores que hem exposat produeixen, en conseqüència, altres beneficis:

- Prevenció de malalties cròniques, especialment: hipertensió arterial, trastorns metabòlics com la diabetis mellitus i la hipercolesterolèmia, malalties cardiovasculars, càncer, malalties respiratòries, osteoporosi.
- Prevenció de la discapacitat adquirida o de les limitacions de les capacitats funcionals que apareixen amb l'edat i, com a conseqüència, de la dependència o necessitat d'ajuda en activitats de la vida diària.
- Augment de la longevitat (o durada de la vida), disminució de la mortalitat.

Així doncs, l'exercici físic proporciona una millora de la qualitat de vida relacionada amb la salut física i amb la vida social i aporta benestar psicològic. Per tant, aporta una millora global a la persona, una vida més llarga, lliure de malalties i de discapacitat.

Les vacunes

M.Laura Grecea Capera, farmacèutica

Conceptes generals sobre les vacunes

Les vacunes són compostos d'antígens que, una vegada dins de l'organisme, provoquen la producció d'anticossos i, amb això, una resposta de defensa davant el contacte amb els microorganismes. Depenent del tipus d'antigen, la resposta immune pot ser de major o menor durada en el temps.

Les vacunes són el principal assoliment de la investigació biomèdica i una de les principals millores de la salut i de la qualitat de vida. La primera vacuna descoberta va ser contra la verola, per Edward Jenner, el 1796 i deu el seu nom al fet que les munyidores de l'època que estaven en contacte amb la verola de vaca. Les vacunes estan formades per proteïnes, àcids nucleics o polisacàrids dels microorganismes patògens que són subministrats al sistema immunitari amb l'objectiu d'induir respostes immunitàries específiques protectores que inactivin, destrueixin o suprimeixin l'agent infecció patògen.

Classificació:

- Vacunes vives atenuades: són les obtingudes a partir de microorganismes que han perdut la seva virulència com a resultat d'inoculacions. La seva immunogenicitat sol ser de llarga durada i molt intensa, semblant a la malaltia natural.
- Vacunes vives inactivades: obtingudes a partir de microorganismes morts mitjançant procediments físics o químics. La seva resposta és menys intensa, menys duradora i sol requerir diverses dosis.
- Vacunes sintètiques: fabricades a partir de polipèptids que copien la seqüència primària d'aminoàcids dels determinants antigènics del microorganisme.

Característiques importants de les vacunes

- Seguretat: es valora amb la possibilitat d'aparició de reaccions adverses.
- Eficàcia: es valora en funció de la immunogenicitat, (la resposta immunitària específica generada) i la resposta del limfòcit (elaboren els anticossos).

La vacuna de la grip:

Aspectes interessants que cal saber d'aquesta vacuna:

- La vacuna davant la grip s'administra tots els anys per dos motius: Els virus de la grip tenen una elevada capacitat per variar els seus antígens de superfície. Aquestes variacions impliquen l'aparició de nous virus de la grip davant els quals l'ésser humà no té protecció; Els anticossos produïts per les persones gràcies a la vacunació antigripal disminueixen amb el temps.
- Les vacunes davant la grip contenen quatre tipus de virus de la grip (dos cepes de tipus A i dos de tipus B). Aquests virus se seleccionen en funció de la probabilitat de circular en cada temporada epidèmica, segons estimacions realitzades anualment des de l'Organització Mundial de la Salut.
- La majoria de les vacunes que s'administren aquesta temporada (2022-2023), són inactivades (no vives). Aquestes contenen fraccions de virus o proteïnes víriques i, per tant, no poden causar la malaltia de la grip.
- La vacuna de la grip es pot administrar de manera concomitant amb altres vacunes, en llocs anatòmics diferents, incloses la vacuna enfront de COVID-19 i el pneumococ.

El nou coronavirus i el virus de la grip tenen presentacions clíniques molt semblants. Comparteixen vies de transmissió i causen malalties respiratòries, amb símptomes que poden anar des d'infeccions asimptomàtiques o lleus, fins a malalties greus i morts.

Els fàrmacs antigripals no curen ni prevenen la grip, per que no actuen sobre el virus de la grip i el seu efecte és alleujar els símptomes que la infecció que produeix.

Angoixa, estrès o ansietat?

Pili Coll García, psicòloga

Tot sovint utilitzem aquestes paraules col·loquialment per referir-nos a situacions i vivències que ens resulten similars. Però són el mateix?

Què és l'estrès?

De manera breu, podem definir l'estrès com una resposta fisiològica davant d'un perill percebut pel cervell. Aquest respon amb conducta de fugida o enfrontament de la situació. L'estrès ens ajuda a mobilitzar-nos, a respondre davant una amenaça.

Què és l'ansietat?

L'ansietat és una resposta fisiològica i emocional d'anticipació a un perill futur imprevisible, davant d'alguna cosa negativa que pugui succeir però sense saber exactament de què es tracta. Es manifesta com una sensació desagradable que reflecteix un estat d'alerta amb l'emoció de la por com a base.

Què és l'angoixa?

L'angoixa es caracteritza per una sensació d'inquietut emocional amb una profunda sensació d'indefensió davant d'un perill que sembla imminent però també poc definit, confús. La persona acostuma a sentir que no té control sobre el que està succeint, perdent la capacitat d'actuar lliurement, amb un estat de desesperació i pensaments molt negatius.

Quins són els factors de risc de patir estrès, ansietat o angoixa avui en dia?

Hi ha factors a nivell individual relacionats amb els antecedents familiars, també el consum de tòxics i factors de personalitat. També hi ha factors que ens fan a tots vulnerables com ara: problemes laborals, dificultats econòmiques i conflictes amb amigues, familiars, jefes i companys.

Què podem fer?

En primer lloc, cal expressar què sents en un entorn de confiança: amigues, família, veïnes, professionals. Quedar-te aquestes sensacions per a tu et pot semblar un gest d'autonomia (jo puc), de culpa (no vull molestar als altres amb els meus problemes) però en realitat una de les millors actuacions a fer és compartir-ho. Una càrrega pesada ho és menys si tens qui t'acompanya.

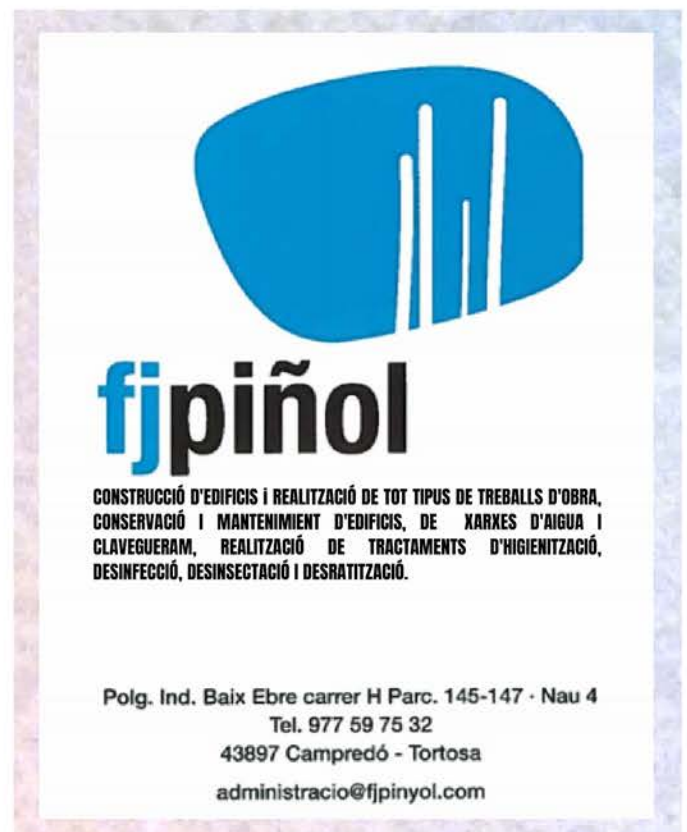
Els humans som éssers socials, estem fets per estar en comunitat, per sentir-nos part de la nostra tribu. Com en molts aspectes de la nostra vida, buscar ajuda, compartir i lluitar junts contra allò que ens fa sentir malament acostuma a ser la millor opció.

Psicologia infanto-juvenil
i de família

Pili Coll García

Per demanar hora:
pilarcollpsico@gmail.com
Whatsapp: 635 75 38 91

fjpinyol

CONSTRUCCIÓ D'EDIFICIS I REALITZACIÓ DE TOT TIPUS DE TREBALLS D'OBRA, CONSERVACIÓ I MANTENIMENT D'EDIFICIS, DE XARRES D'AIGUA I CLAVEGUERAM, REALITZACIÓ DE TRACTAMENTS D'HIGIENITZACIÓ, DESINFECCIÓ, DESINSECTACIÓ I DESRATITZACIÓ.

Polg. Ind. Baix Ebre carrer H Parc. 145-147 · Nau 4
Tel. 977 59 75 32
43897 Campredó - Tortosa
administracio@fjpinyol.com

Recollida de residus voluminosos

2023

16 de novembre
21 de desembre

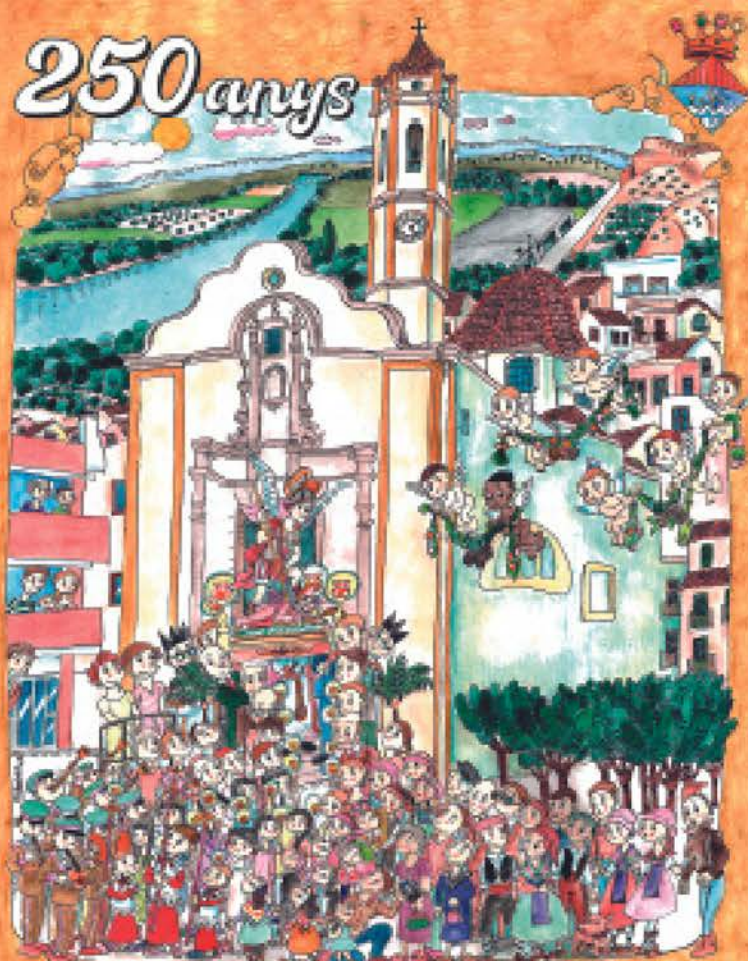
L'objectiu és facilitar a la població la correcta gestió dels voluminosos que són els residus que, per les seves dimensions, no caben als contenidors de la via pública i que acostumen a ser difícils de transportar (mobles, estris vells, matalassos, somiers, fèrrics i altres materials rebutjats).

- Cal sol·licitar el servei trucant a l'Ajuntament, al 977496233.
- Es poden depositar un màxim de 3 voluminosos per domicili.
- Cal deixar-los a la vorera de casa a partir de les 22.00 hores de la nit anterior.

Ajuntament de Tivenys

250 anys

Temple Parroquial
Tivenys 1774-2024

Deixalleria mòbil

2023

14 i 15 de novembre
19 i 20 de desembre

Té com a objectiu facilitar la recollida selectiva d'aquelles fraccions de residus municipals que no es poden depositar als contenidors de la via pública.

El servei és prestat per un vehicle que acut de forma periòdica al Cap de les Cases, on hi podem deixar els residus valoritzables: petits electrodomèstics, material electrònic, oli vegetal (cuina), oli mineral (cotxe), CDs i DVDs, aerosols, altres metalls, envasos buits de residus especials, bateries, dissolvents, pintures, vernissos, betums, coles, adhesius, tòners de fotocopiadora i cartutxos de tinta d'impressores, cosmètics, radiografies, biocides i pesticides, termòmetres, anticongelants, líquid de frens, capsules de café, cassoles i paelles, etc.

No es recull vidre, paper, ni cartró. Tampoc residus voluminosos com sofàs, rentadores, neveres etc...

Ajuntament de Tivenys

**Tots els dilluns i dimecres al matí,
al Casal de la Gent Gran**

**Estimulació cognitiva
per a gent gran**

Demaneu més informació sobre preus i horaris a l'Ajuntament de Tivenys

